

Windows - sprava systemu I

Instalacia

- high, little a zero touch
- dotazy instalatoru mozme automatizovat pomocou answer file - unattend.xml
- little touch len spusti instalaciu, instalacia prebehne bez obsluhy
- zero boot zo siete, bez obsluhy
- image based instalacia - thick (s aplikaciami uz naistalovanymi), thin (len os) a hybrid (len os ale script niastaluje aplikacie po instalacii os)
- existuju aj logy pri instalacii ich umiestnenie je ale imba (podla druhu logu je umiestnenie vzdy inde)

Migracia

- kompatibilita aplikacii - Application Compatibility Toolkit (ACT)
- kompatibilita HW - Assessment and Planning Tooling (MAP)

Windows edicie a licencie

- retail, OEM, Volume a legalizacna licencia
- overenie Volume licencie - MAK (Multiple activation key), len jedne kluc overuje sa cez server MS. 2. KMS (Key management service) overuje a cez lokalny server, ktorý je však napojený na MS server. KMS vyžaduje pravidelné pripojenie na KMS server.
- starter, home basic, home premium, professional, enterprise, ultimate

Startup

- Spusti sa pc - self test (post)
- bios hľadá bootovacie zariadenie - z neho precita MBR (ak je to disk) a tam najde active bootable partition. Spusti kód v tej partitione (boot sector code) konkrétne u windows spusti Bootmgr (boot manager)
- boot manager precita BCD (boot configuration data) a ak obsahuje viac ako jeden záznam tak ich zobrazí a umožní zvolit is os
- taktiež bootmgr obsahuje advanced boot options (safe mod a tak) a memory diagnostics
- f8 hneď po post - safe mod, last known good configuration, enable boot logging, enable vga mode, disable automatic restart on system failure
- windows recovery environment - poškodené mbr bootrec /fixmbr, chyba v boot sektore /fixboot a chyba bcd /scanos a /rebuildbcd
- chyba disku - chkdsk | System restore - obnova registrov zo zálohy (každých 12 hodín) Windows\System32\Config\RegBack
- bootlog je možné spustiť aj v msconfig

Windows - sprava systemu I

Kernel loading faza

- spusti sa Windows Boot Loader a ten nahraje ntoskrnl.exe a hal.dll
- nasledne WBL nahraje konfiguraciu systemu z registrov HKLM\SYSTEM\CurrentControlSet (Windows\System32\Config\System) a spusti vsetky sluzby a ovladade nutne k startu
- WBL preda kontrolu ntoskrnl.exe a ten vytvori klon Control Set
- system zamrzne pri splash screen - väcsinou chybný ovladac, moze pomoc last known good configuration

Logon faza

- spusti sa subsystem sluzieb (services.exe) a ten spusti sluzby ktore maju nastavene autoload v HKLM\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\ServiceName
- spusti sa local Security Authority (LSA) procesess lsass.exe
- ak je pc v domene caka na stisk ctrl+alt+delete
- po prihlasenie nastavi ControlSet hodnotu na LastKnownGood
- system prestane reagovat, chybná sluzba alebo aplikacia ktora sa spusti hned po starte systemu

Register

- Kluc - zlozka, Zaznam (entry) - nachadza sa v kluci, sklada sa z mena, typu a hodnoty
- Podkluce HKEY_LOCAL_MACHINE - BCD, hardware, Security Account Manager - SAM informacie o uzivateloch a skupinach napr hesla, security - bezpecnostne politiky, software - nastavenie programov (globalne), system - nastavenie zaradieni a sluzieb
- v HKLM/SYSTEM/select su zanamy Current, Default, Failed a LastKnownGood, samotne controlsety su ulozene v HKLM/SYSTEM/ControlSet00x x je 1 a 2 a currentControlSet ktory len ukazuje na 1 alebo 2, a clone ktory nie je po prihlaseni dostupny
- HKEY_CURRENT_USER - data o aktualne prihladeného uzivatela
- HKEY_USERS - uklada informacie o vsetkych uzivateloch
- HKEY_CLASSES_ROOT - link do HKLM/software
- HKEY_CURRENT_CONFIG - informacie o aktuálnom HW link do HKLM/system/CurrentControlSet/hardwareProfiles/Current
- uprava - regedit.exe v system32 alebo v cmd reg.exe
- umiestnenie: windows/system32/config
- zakladne subory v system32/config: Default, Sam, Security, Software, System - bez pripony
- registre current user su ulozene v Users/"UserName"/ntuser.dat

Windows - sprava systemu I

Disk

- simple volume - jedna partition, multipartition volume - viac ako jeden
- volume - logicka uroven, partition - fyzicka
- rozdelenie disku je popisane v GPT alebo v MBR
- GPT - u EFI systemov - dnes uz sa predavaju UEFI dosky od asusu a msi pre sandy bridge procesory od intelu
- MBR
 - informacie o rozdeleni su v partition table
 - je mozne ho previest na dynamic disk bet straty dat
 - tri druhy odielov: primarny, extended a logicky
 - primary max 4, ak je ak extended tak 3
 - extended sluzi ako obal pre logicke odiely ktorych moze byt neobmedzeny pocet.
- kazdej jednotke mozem priradit jedno pismeno a viacero ciest

Dynamic disk

- konverzia z dynamic na basic neuchovava data
- kazdy disk si uchovava informacie o vsetkych dynamickych diskoch v pc a to na konci disku v poslednom 1 MB (LDM)
- druhy dynamickych diskov
 - Simple Volume - diskove miesto z jedneho disku (odiely nemusia naväzovat)
 - Spanned Volume - z dvoch alebo viac diskov (az 32), miesto sa zaplňuje postupne, ked sa zaplni prvý ide sa na druhy. Ak zlyha jeden disk vsetko je prec
 - Stripped volume - softwarovy raid 0, 2-32 diskov, odiely rovnakej velkosti, data deli na 64KB casti a tie zapisuje na viac diskov zaroven, nejde rozširovat iba zalohovat
 - Mirror volume - raid 1
 - raid 5 nie je vo win7 podporovany (v starsich asi bol)

Stavy diskov v disk management

- Online - ok
- Online (errors) - u dyn. diskov detekovana chyba I/O. Ak nam to nevadi tak dat "Reactivate"
- offline or missing - u dyn. diskov, ak je HW ok treba dat "Rescan"
- Foreign - u dyn. diskov - disk z ineho pc treba ho importovat
- Unredable - zkusit rescan alebo restart
- unrecognized a no media (u cd mechaniky napr)

Windows - sprava systemu I

Disk 2

- windows podporuje CDFS, UDF, FAT12, FAT16, FAT32, exFat a NTFS
- defragmentacia - default automaticky v stredu 01:00
- nedefragmentuju sa segmenty väcsie ako 64MB
- win7 rozpozna ssd disk a nedefragmentuje ho, vista ssd defragmentuje co je nezmysel pretoze pristupovu dobu ma konstatnu a taktiez kazdym pristupom sa mu znizuje zivotnost
- superfetch monitoruje aplikacie snazi sa predvidat puzitie dat a nacita ich v predstihu do pamäte
- readyBoost vyuzitie flash disku ako cache medzi diskom a ram, pri win7 a ssd disku sa RB nepouziva u visty ano
- sprava diskov v cmd DISKPART v MMC je to sprava diskov, cmd DEFRAG

Skupiny a domeny

- pocitace v sieti mozu byt clenmi skupiny alebo domeny
- rozdiel je v sposobe spravy prostriedkov a zdrojov na sieti
- pocitace v domecej sieti su väcsinou sucastou domacej alebo pracovnej skupiny, pocitace na pracovisku su sucastou domeny

Domanaca skupina

- spojenie pocitacov, ktore su automaticky nastavene na zdielanie suborov (hudba, obrazky....), tlaciarne a streamovania medii
- vsetky pc musia byt v rovnakej podsieti
- skupina je chranena heslom, ktore je pri pripojeni do skupiny treba zadat (len prvokrat)
- neumoznuje centralnu spravu, podrobne nastavenie opraveni

Pracovna skupina

- vsetky pc su rovnocenne, ziadny nema kontrolu nad inym
- kazdy pc ma sadu vladstnych uctov a skupin
- vsetky pc v jednej podsieti

Domena

- jeden alebo viac pc su servery, pomocou nich spravci riadia zabezpecenia a opravenia
- ucet v domene sa moze prihlasit na vsetky pc za predpokladu ze na to je opravenie

Windows - sprava systemu I

Prihlasovanie

- domenovy ucet je ulozeny v active directory
- lokalny ucet je ulozeny v Security Accounts Manager (SAM) databazi na kazdom pc
- uzivatel sa prihlasi pomocou udajaou (alebo cip karty...) -> dojde k porovnaniu udajov oproti SAM a ak su udaje ok vytvori sa access token
- access token obsahuje informacie o identite uzivatela (SID), clenstvi v skupinach a opraveniach
- SID - identifikuje entity v systeme, uzivatelia používajú meno alebo systém SID. Pri instalácii sa vytvori SID počítača. Všetky užívateľské SID sú potom založené na tomto SID. Žiadny SID sa neopakuje.

Užívateľský účet

- prihlasovacie meno - logon name - skladá sa z dvoch častí, mena účtu a domény v ktorej je uložený. Účet pc je Keksik-pc a účet je Keksik tak tvar je Keksik-pc\Keksik. ak je pc členom domény NTFI.FI.MUNI.CZ a účet xmoroz je uložený v active directory tak NTFI\xmoroz alebo xmoroz@NTFI.FI.MUNI.CZ
- build-in účty
 - Administrator - neda sa zmazať a ani odobrať zo skupiny Administrators. V safe mode sa dá použiť aj keď je disabled
 - Guest - default je deaktivovaný, neda sa zmazať je člen skupiny Guests
 - Local System - plný prístup k systému
 - Local Service - rovnaká úroveň ako Users
 - Network Service - viac ako service alebo menej ako systém, prístupuje k sieti pod účtom počítača
- windows neumožňuje vnášanie skupín
- built-in skupiny
 - Administrators - full prístup
 - Backup Operators - môžu zálohovať a obnovovať súbory. Defaultne nie je nikto členom
 - Guests - min prístup
 - Network Configuration Operators - správa nastavenia siete
 - Power Users - rozšírené práva, napr. vytváranie účtov a skupín. vo win7 sú kľúčom spätnej kompatibility
 - Remote Desktop Users - môžu sa pripojiť cez sieť
 - Users - obmedzený prístup
 - a ďalšie
- špeciálne skupiny
 - Everyone, Authenticated Users - všetci autentizovaní, Creator Owner, Network - všetci pripojení cez sieť, Interactive - práve pripojení

Windows - sprava systemu I

Ucty dodatok

- Permissions (opravnenia) pridaju sa objektom - pristup k zlozkom...
- Rights (prava) - pridaju sa uctu ako sucast bezpecnostnych nastaveni (Security Policy Settings)
- Prava hovoria kto moze robit akcie ktore ovlivnia cely system
- nastroje na spravu, GUI: control panel -user accounts, snap-in Users and Groups v mmc, CMD: net user a net localgroup
- polozky v user accounts - manage your credentials - ulozene hesla, create password reset disk,
- existuju aj well known built-in SIDy napr. Creator owner SID: S-1-3-0, priklad uzivatelskeho SID: S-1-5-21-1554409211-3092155047-418224256-1001, SID sa da najst pomocou regedit v HKEY_USERS
- pri premenovaní uctu sa SID nemeni
- locked ucet - system lockne ucet pokial prekroci hranicu zlych prihlaseni
- login a full name uctu su dve rozdielne veci, login je to co je vidiet vo vypise
- spustit program ako iny user - v cmd RUNAS [runas /user:admin notepad], /savecred ulozi heslo do credentials takze sa na neho uz druhykrat nebude dotazovat, GUI - RMB + shift -> run as different user
- lokalne skupiny sa do seba nedaju vnorovat, build-in specialne skupiny ano. Tj. do lokalnej skupiny mozem vlozit skupinu everyone, ale nie administrators.

Atributy suborov a priecek

- Read-only - nemožno zmeniť ani zmazať
- Hidden
- Archive - subor ktorý nebol v blízkej dobe založovaný. Založovací program označí pri založení subor ako archivovaný. Keď sa subor zmení, príznak sa zmaze.
- Compressed
- Encrypted
- System

NTFS oprávnenia

- oprávnenie udeľujeme skupinám alebo jednotlivým userom
- oprávnenia môže meniť owner a každý s oprávnením change permissions
- v systéme je to realizované pomocou Acces Control List (ACL) pre každú zložku a subor
- hodnoty oprávnenia Allow, Deny alebo je nedefinované (nie je prístup, ale nie je explicitne zakázané ako Deny)
- základné oprávnenia a špeciálne oprávnenia - základné sa skladajú zo špeciálnych

Windows - sprava systemu I

Zakladne opravnienia pre zlozky

- Read, Write, Modify - mozu menit, ale nemozu vytvarat, mozu mazat.
- List Folder Contents
- Read & Execute - + mozu spustat aplikacie v zlozke
- Full Control

Zakladne opravnienia pre subory

- Read, Write, Read & Execute, Modify - w + r&e, Full Control

Vyhodnocovanie opravnieni

- default dedia zlozky a subory opravnienia z nadradenej zlozky, dedenie sa da vypnut
- dve druhy opravnieni - explicitne a zdedene. Explicitne su aplikovane priamo na konkretny objekt, zdedene na rodicovsky objekt
- vyhodnocovanie
 1. explicitny Deny
 2. explicitny Allow
 3. zdedeny Deny
 4. zdedeny Allow
- vysledne opravenie je sucet vsetkych uzivatelskych opravnieni + vsetkych skupin ktorych je clenom. Explicitny deny ma vzdy prednost. Explicitne allow ma prednost pred zdedenym deny.
- ak mam pristup k suboru ale nie do zlozky kde je umiestneny, mozem sa k nemu dostat ak mam na slozke opravenie traverse folder a poznam cestu k suboru.
- kazdy subor a zlozka ma vlastnika, vlastnik moze vzdy meni opravnienia. Od Vista+ existuje skupina OWNER RIGHTS pomocou ktorej mozeme nastavovat opravnienia vlastnika. Vyuzyva sa pri diskovych kvotach.
- vlastnictvo mozeme prevziat s PRAVOM take ownership of files or toher objects (default administrators), s PRAVOM restore files and directories (default administrators a backup operators) alebo pomocou OPRAVNENIA take ownership
- rozsah opravnieni pre priecinky je mozme specifikovat pomocou volieb: this folder only, this folder, subfolder and files, files only.....
- pri kopirovani sa vytvara novy objekt, ten dedi opravnienia od rodica, pri presuvani sa opravnienia zachovavaju, pri presuvavani do inej NTFS jednotky a opravenia dedia od rodica. Vo vsetkych 3 prípadoch sa uzivatel ktory vykonaval presun stane novym vlastnikom

Windows - sprava systemu I

Zdielanie

- zdielane zlozky: v xp Shared Documents, vo Vista+ Public (skupina interactive moze menit cokolvek), Defaultne zdielane len lokálne
- moznosti zdielania
 - Public Folder Sharing - aktivuje zdielanie zlozky Public cez siet
 - File and Printer Sharing - aktivuje moznost zdielania pre ostatne zlozky
 - Password Protected Sharing - ak je ON je vyžadovane prihlaseni s heslom, ak je OFF uzivatelia mozu cez siet pristup aj pomocou uctu Guest
- vytvorit zdielanie mozu len Administrators, CMD prikaz net share
- zdielanei sa da aktivovat len nad zlozkou (vynimka je zdielanie vo vnutri uzivatelskeho profilu)
- opravnienia sa vzťahujú len na pristup cez siet, najprv sa vyhodnocuju opravnienia zdielania a potom NTFS opravnienia.
- Opravnienia: Read, Change, Full Control - r + ch + menit opravnienia, take ownership
- default je Everyone: Read
- pri premenovaní alebo presunutí sa zdielanie rusi, nekopiruje sa s kopirovaním zlozky
- defaultne su zdielane niektore zlozky pre administrativne ucely - C\$, D\$, E\$, Admin\$ (%systemroot%), Print\$ (system32/spool/drivers - ovladace tlaciarni). Nefunguju od Vista+ ak je pc clenom pracovnej skupiny

Profily

- Local - ulozeny lokálne.
- Roaming - ulozeny na servery, po prihaseni sa stiahne. Defaultne ostava po prihlaseni profil ulozeny v pc, aby sa nabuduce nestahoval cely. Cim vacsa je velkost profilu tym dlhsie je prihlasovanie. Ked sa prekroci diskova kvota na win7 sa uzivatel odhlasi ale zmeny sa neulozia. Vytvorenie roaming uctu = vytvorenie zdielanej zlozky a zmena cesty k profilu v nastaveniach uctu. Na server sa data nahravaju pri odhlasovaní, ak je sucasne ucet prihlaseny na viac pc, tak kazde odhlasenie prepisuje profil. Nahrava sa len ta cast profilu ktora sa zmenila, tj. ak sme menili vzdy ine polozky ku kolizii nedoride. Inak vzdy plati ze posledne odhlasenie prepise predchadzajuce.
- Mandatory - rovnaky ako predchadzajuce, ale neukladaju sa zmeny. Moze byt local aj roaming pomocou premenovania ntser.dat na ntuser.man + prislusne NTFS opravnienia. Super-Mandatory - len vo win7, nazov slozky s profilom ma koncovku .man. Narozdiel od mandatory sa uzivatel neprihlasi ak sa profil nepodari stiahnut.
- Problem velkej velkosti roaming profilu mozme riesit pomocou presmerovania zloziek, kde urcite zlozky mozu byt presmerovane do zdielanej zlozky na serveri.

Windows - sprava systemu I

Profily v XP

- Built-in profily - Default User - vzor pre nove profily, All Users - nastavenia plantne pre vsetkych prihlasenych uzivatelov
- Zlozky: Application Data, Cookies, Desktop, Favorites, Local Settings, My Documents, Start Menu.....
- su umiestnene v Documents and Settings

Profily vo WIN7

- D&S premenovane na Users, odstranenie prefixu "My"
- zlozka AppData je jednotne ulozisko pre vsetky uzivatelske nastavenia.
 - Local - localne nastavenia, necestuju s pofilom, odpoveda Local Settings/Application Data v XP
 - Roaming - cestuju s profilom, odpoveda Application Data v XP
 - LocalLow - umoznuje zapis low-integrity procesom
- All Users premenovane na Public, Default User premenovane na Default
- slozka Application data premiestnena na %systemdrive%/ProgramData
- Kompatibilita so starymi aplikaciami je zaistena pomocou odkazov na povodne umiestnenie (Junction Points) Everyone:ListContent:Deny
- uzivatelia mozu zdielat súbory priamo z uzivatelskeho profilu
- Roaming -moznost synchronizovat nastavenie registrov HKCU (ntuser.dat) automaticky na pozadi behom prihlasenia
- Roaming - Vista+ profil nie je kompatibilny s XP
- praca s profilami - system - system properties - zalozka advanced - user profiles -- mazanie, koprivovanie, zmena typu profilu

UAC

- ked sa admin prihlasi, vygeneruju sa 2 access tokeny - obycajny a privilegovany. Pouziva obycajny a ked potrebuje vykonat cinnost vyzadujucu pouzitie administratorkeho uctu zobrazi sa dialog vyzadujuci potvrdenie privilegovaného uctu. Toto sa nevztahuje na built-in Administrator ucet, v defaultnom nastaveni.
- Windows spozna ktora aplikacia vyzaduje administratorske prava podla
 - Atributu aplikacie - nastavi user
 - Manifestu ktory vytvoril programator
 - Heuristiky (nazov setup.exe install.exe ...) len 32bit aplikacie
- programy v startup zlozke (alebo v kluci run) vyzadujuce provrdenie su automaticky blokovane
- control panel (start napisat UAC) alebo group policy - windows settings/security settings/local policies/security options/user account control

Windows - sprava systemu I

UAC virtualization

- starsie aplikacie mozu vyžadovat zapis do chránených oblastí (program files, winDir, HKLM/software)
- tieto požiadavky sú presmerované do AppData/Local/VirtualStore/
- ak aplikácia robí zmenu už existujúceho súboru, najprv sa tento súbor skopíruje do virtual store a až potom ho aplikácia môže editovať
- Aplikácia bude stále vnútorne prístupovať k pôvodnému umiestneniu, tj keď súbor otvorím cez aplikáciu uvidím tam aj súbory z virtual store, v chránenom umiestnení
- nefunguje ak je aplikácia 64bit, bezí s admin právami, existuje manifest spustiteľného súboru, administrator nemá prístup k chránenému zdroju (v takomto prípade by aplikácia zlyhala aj na strasom systeme)

Mandatory Integrity Control

- procesy nesmú zapisovať do objektov (súbory, kľúče registrov) vyššej úrovne, ale môžu ich čítať
- 3 úrovne
 - Low - proces môže zapisovať len do lokalít označených ako low
 - Medium - bežný užívateľ, zapisovať môže do low a medium
 - High - administrator
- keď sa user prihlási je mu vygenerovaný access token ktorý obsahuje aj integrity label
- predtým než sú vyhodnotené prístupové oprávnenia sa najprv porovná úroveň užívateľa a objektu. Ak má užívateľ vyšiu alebo rovnakú je to ok a ďalej sa vyhodnocujú NTFS oprávnenia. Ak má nižšiu môže len čítať bez ohľadu na ntfs oprávnenia
- Proces dedí integritnú úroveň svojho rodiča. Ak má súbor potomka tak potomok dedí tú nižšiu úroveň z dvoch - buď zo svojho súboru alebo z rodiča

NTFS kompresia

- pri požiadavke na súbor ho systém automaticky dekomprimuje a komprimuje, proces je transparentný
- vzajomne sa vylučuje so šifrovaním (EFS)
- presúvanie súboru kompresiu zachováva, kopírovanie nie. Súbory kopírované do složky so zapnutou komprimáciou budú komprimované. Súbory ktoré sú do takejto složky len presunuté komprimované nebudú.

Windows - sprava systemu I

Diskove kvoty

- NTFS filesystem
- definuje sa pre uzivatela a pre zväzok (kvota dat pre kazdeho uzivatela na kazdom zväzku na vsetkych diskoch)
- defaultne to mozu len Administrators
- soft - generujuce upozornenie, hard - nedaju sa prekročit

Encrypted File System (EFS)

- NTFS filesystem, vylucuje sa s NTFS kompresiou
- data sifrovane simetrickym klucom ktorý je chraneny asymetrickym klucom uzivatela. Kazdy symetricky kluc je odlisny pre kazdy subor (FEK - File Encryption Key)
- mozme zakazat alebo vynutit pouzivanie EFS
- neda sa pouzit na roaming profily
- v domenovom prostredi je PKI a certifikaty spravuje centralne
- reset uzivatelskeho hesla znemozni pristup k certifikatu
- sprava certifikatov - zo startu "manage your certificate" alebo cipher (/r:cesta generuje certifikat pre recovery agenta .cer - public key a .pfx - private key)
- vytvorenie recovery agenta: group policy : Computer Configuration/Windows Settings/ Security Settings/Public Key Policies/Encrypting File System - tu musime nahrat .cer subor
- privatny kluc *.pfx mozme potom zo systemu odstranit, sifrovat sa bude uz len verejny. Privatny kluc pouzijeme len na obnovu dat.
- ked chceme aby niekto iny mohol tiez prístupovať k sifrovanemu suboru, musi clovek ktorý subor sifruje pridať jeho certifikat. Admin na to nestaci.

Offline files

- zaistenie offline pristupu k datam v zdielanych zlozkach
- su ulozene do cache na lokalnom disku - %systemroot%/CSC
- nastavenia na strane serveru:
 - default - iba subory ktore user vyberie su dostupne offline
 - ziadne subory nie su dostupne offline
 - vsetky subory ktore user otvori su automaticky dostupne offline
- pri prvnom nactani sa subor ulozi do cache, zapis ale prebieha do vzdialeneho suboru, ak nie je dostupny nefunguje ani !citanie! ani zapis - vhodne len pomala siet
- platia rovnake opravenie pre subory offline ako by platili online
- konflikt - uzivatel vyberie zachovat obe alebo jednu z nich.
- Podporuje EFS, sifruje pomocou kluca uzivatela ktorý ten subor sprístupnil offline

Windows - sprava systemu I

BitLocker

- dostupny pre win7 vo verzii ultimate a enterprise
- sifrovanie vsetkeho vramci celej jednotky vratane jednotky s windows. Po zaonuti su vsetky subory na jednotke automaticky sifrovane (nemozme si vybrat ano/nie)
- BitLocker To Go - nova funcia win7, sifrovanie prenosnych zariadeni (flash, ex. disk)
- nie je zavisly na uzivatelskych uctoach, je on/off pre vsetkych userov a user groupy
- sifrovanie mozu zapnut iba spravci
- vyuziva TMP chip, ktory byva naistalovany na pocitacoch podporujucich pokrocile funkcie zabezpecenia
- pri spusteni pc s TMP a zapnutym BitLockerom kontroluje TMP ci nie je system v stavu ktory moze predstavovat riziko. (Chyba na disku, zmeny v Biose...) Ak ano BitLocker necha odiel zamknuty, dokedy ne zadame heslo pre obnovenie.
- heslo TMP chipu sa vytvori pri prvej inicializacii chipu
- Mozme nastavit pomocou BitLocker
 - zakaz pouzivat nesifrovane prenosne disky
 - vynutit pouzivanie smart-card pre sprístupnenie obsahu prenosnych diskov
 - zakazat prenosne disky ktore nie su nakonfigurovane BL TO GO
 - vynutit zakaz niektorých recovery metod (ktore som tu neposisoval, viz slid)

Linky

- ShortCut - subor s priponou .lnk
- Symlink - symbolicky odkaz na ciel, system sa k tomu sprava ako k druhemu objektu nie ako ku ShortCut kde sa k nemu sprava ako s suboru
- Hardlink - musi byt na rovnakom volume a diskovom odielu. Je to dalsi zapis to tabulky existence suboru, akakolvek uprava zmeni ciel a subor sa zmaze az ked sa zmazu vsetky harlinky
- JunctionPoint - ukazuje na slozku pomocou absolutnej cesty. Windows automaticky presmeruvava cestu do cielovej zlozky.
- CMD mklink

Ovladace

- driver store - centralne uloziste vsetkych ovladacov (predtym ako su nakopirovane do cieloveho umiestnenia) system32/DriverStore
- driver package - balicek obsahujuci vsetky subori ovladaca (.sys, .inf, .man, .pnf)
- driver tagging, ranking a signing
- ovladace sa neinstaluju, su len niekam nakopirovane
- je mozne nastavit aby uzivatelia mohli provest tagging niektorých ovladacov, pomocou tzv. device setup class (vsetky monitory, usb, tlaciarne)

Windows - sprava systemu I

Stagging

- pridanie ovladaca do driver store.
- prebieha ako LocalSystem.
- pridanie driveru vyzaduje admin prava.
- dojde k overeniu, ulozeniu do DS a indexacii pre rychlejsie vyhľadanie.
- overenie
 - package musi byt kompletne (inf specifikuje vsetky potrebne subory)
 - behom instalacie nesmu zobrazit zadne okno ktore vyzaduje interakciu
 - nesmu byt na black-liste zlych ovladacov
 - pre x64 windows musia byt ovladace podpísané doveryhodným certifikátom
- ked je dokoncený stagging, moze lubovolny user pripojit dane zariadenie a windows automaticky nainstaluje ovladace. To neplati ked je Plug and Play sluzba vypnuta.

Ovladace zariadeni

- je mozne zakazat/povolit instalaciu urcitych zariadeni
- nastroje pnputil.exe verifer.exe sigtool.exe sigverif.exe

Uspora energie

- 3 rezimy - performance, balanced, power saver
- sleep mode: hibernation, sleep, hybrid - kombinacia tych dvoch
- wake timers - moznost prebudit zo sleep mode pre spustenie nejakej ulohy
- programy mozu branit v prechode do sleep mode (prehravanie videa)
- nastroj powercfg (/requests /energy /lastwake)

Sluzby

- dlhodobo beziace aplikacie na pozadi, typicky sa spustaju pri starte
- cela rada systemovych funkcii je takto riesena DHCP client, Plug and Play
- automatic, automatic - delayed, manual, disabled
- zavislosti na sluzbach (automatic zavisí na manual/disabled)
- bezia pod jedným z účtov Local System, Network Service, Local Service, to nie je bezpecne, preto moze sluzba specifikovat ktore opravnenia, prava, pristup na siet vyzaduje (zadava programator)
- preshutdown notification - umozni sluzbe sa bezpecne vypnut v prípade vypnutia
- trigger start - metoda zapnutia/vypnutia inak ako pri starte systemu
- nastroj sc.exe

Windows - sprava systemu I

Group Policy

- caste hodnoty - enabled, disabled, not configured
- 2 casti politik - computer configuration - nastavenia specificke pre pc, user configuration - specificke pre uzivatelsky ucet
- Local Group Policy -v XP iba jedno nastavenie od Vista+ 3 nastavenia:
 1. Local Policy Object - vsetci uzivatelia (cast computer configuration)
 2. Administrators / Non-Administrators Local GPO - jedna na vsetkych Administrators druha na vsetkych ostatnych
 3. User Specific Local GPO - aplikovana na konkretného usera, na skupinu nelze
 - cisla udavaju poradie aplikacie politik, nastavenia sa mozu prepisovat, posledna vyhrrava. (pozor na hodnoty non-configured)

Dodatok

- nastroj event viewer - logy, 2 typy - aplikacie a system
- nastroj task scheduler - umoznuje obist UAC -> C:\windows\System32\schtasks.exe /run /tn "TaskName" - dam do shortcut a ak ma uloha high privileges obidem UAC. Do ulohy mozem umiestnit napríklad spustie aplikacie, vyzadujucej admin prava.